

Р І Ш Е Н Н Я

До протоколу № 197
від 21 січня 2026 року

**Про стан підготовки підзаконних нормативно-правових актів
на виконання Закону України «Про дошкільну освіту»
від 06 червня 2024 року № 3788-IX**

21 січня 2026 року Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (далі – Комітет), керуючись статтями 14 і 24 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», розглянув контрольне питання щодо стану підготовки підзаконних нормативно-правових актів на виконання Закону України «Про дошкільну освіту» від 06 червня 2024 року № 3788-IX (далі – Закон).

На запит Комітету Міністерство освіти і науки України (лист від 23 грудня 2025 року № 1/26981-25) і Міністерство розвитку громад та територій України (лист від 26 грудня 2025 року № 34418/26/10-25) надали інформацію про стан підготовки та прийняття підзаконних нормативно-правових актів на виконання Закону.

Комітет проаналізував надану зазначеними міністерствами інформацію з урахуванням Плану організації підготовки проектів актів та виконання інших завдань, необхідних для реалізації Закону України від 6 червня 2024 року № 3788-IX «Про дошкільну освіту» (далі – План), реалізацію якого було доручено центральним органам виконавчої влади листом Прем'єр-міністра України № 21725/1/1-24 від 22 липня 2024 року, а також з урахуванням попередніх рішень Комітету з відповідного контрольного питання, та зазначає таке.

I. Міністерство освіти і науки України (далі – МОН України)

1. На виконання абзацу третього частини першої статті 18 Закону постановою Кабінету Міністрів України від 11 лютого 2025 року № 143 внесено зміни до Переліку посад педагогічних та науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14 червня 2000 року № 963.

Також зазначеною постановою внесено зміни до Порядку надання щорічної основної відпустки тривалістю до 56 календарних днів керівним працівникам закладів та установ освіти, навчальних (педагогічних) частин (підрозділів) інших

установ і закладів, педагогічним, науково-педагогічним працівникам та науковим працівникам, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 14 квітня 1997 року № 346, чим відповідний підзаконний нормативно-правовий акт приведено у відповідність до частини третьої статті 27 Закону.

Відповідно до частини сьомої статті 34 Закону України «Про дошкільну освіту» зазначено, що фізична особа - підприємець, яка провадить освітню діяльність у сфері дошкільної освіти, має права та обов'язки закладу дошкільної освіти, його засновника, визначені законодавством для закладу дошкільної освіти (крім тих, які відповідно до законодавства не може мати фізична особа - підприємець та/або може мати виключно юридична особа, її засновник). Разом з тим, фізична особа - підприємець, яка провадить освітню діяльність у сфері дошкільної освіти, має право на формування власного штатного розпису або встановлення посад з іншими, ніж визначено законодавством найменуваннями.

Враховуючи той факт, що назва посади не тільки дає розуміння всім зацікавленим сторонам прав та обов'язків відповідного працівника закладу дошкільної освіти, а й надає йому можливості користуватися державними гарантіями, зокрема, правом на пенсію за вислугу років, є необхідність того, щоб у Переліку посад педагогічних працівників та у зазначеному Порядку було визначено, що дія цих нормативно-правових актів поширюється, зокрема, на педагогічних працівників, які можуть працювати за трудовим договором, укладеним з фізичною особою – підприємцем.

Відтак дія вищезазначених нормативно-правових актів має бути розповсюджена у тому числі на педагогічних працівників, які можуть працювати за трудовим договором, укладеним з фізичною особою – підприємцем.

У зв'язку з цим завдання, визначене пунктом 1.6 Плану, є **умовно виконаним**.

2. На виконання абзацу першого частини другої статті 42 Закону постановою Кабінету Міністрів України від 26 листопада 2025 року № 1557 затверджено Державний стандарт дошкільної освіти.

Отже, завдання, визначене пунктом 1.14 Плану, є **виконаним**.

3. На виконання абзацу четвертого підпункту 1 пункту 5 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 грудня 2025 року № 1456-р затверджено Державну програму адаптації приміщень діючих закладів дошкільної освіти до вимог цивільного захисту в умовах воєнного стану, зокрема щодо створення захисних споруд (облаштування найпростіших укриттів) або споруд подвійного призначення.

Отже, завдання, визначене пунктом 1.21 Плану, є **виконаним**.

4. На виконання абзацу шостого підпункту 1 пункту 5 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону Кабінет Міністрів України мав затвердити державну кредитну програму під гарантії держави та/або державну програму надання грантів для *створення захисних споруд (облаштування найпростіших укриттів) або споруд подвійного призначення в закладах освіти*.

МОН України повідомило, що постановою Кабінету Міністрів України від 21 червня 2022 року № 738 «Деякі питання надання грантів бізнесу» (у редакції

від 15 липня 2025 року) передбачено можливість отримання мікрогрантів на розвиток приватних закладів дошкільної освіти, у тому числі для створення та організації діяльності дитячих садків різних типів (ясел, сімейних, мінісадків, центрів розвитку дитини), а також для проведення ремонтних робіт, придбання обладнання та матеріалів, необхідних для забезпечення безпечного функціонування таких закладів.

Таким чином, за інформацією МОН України, система державної грантової підтримки у сфері дошкільної освіти функціонує та не потребує створення окремої державної програми.

Разом з тим, вищезазначена державна грантова підтримка не містить у переліку можливих видатків у якості умов отримання грантів наявність укриття. Також надання такої підтримки передбачає низку вимог, які значно звужують обсяг коштів, що можна спрямувати на облаштування укриття, зокрема обов'язкове створення нових робочих місця після отримання гранту. Це накладає додаткові обов'язки на суб'єкт освітньої діяльності, що потребує укриття, але не потребує додаткового працевлаштування.

Отже, завдання, визначене пунктом 1.23 Плану, є **умовно виконаним**.

5. На виконання абзацу одинадцятого підпункту 1 пункту 5 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону Кабінет Міністрів України мав розробити, з урахуванням принципів, визначених Законом України «Про адміністративну процедуру», та затвердити процедуру (процедури) перевірки відповідності кандидатів на посади працівників закладів дошкільної освіти вимогам, визначеним частиною третьою статті 25 цього Закону.

МОН України поінформувало, що проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Процедури підтвердження відповідності кандидатів на посади працівників закладів дошкільної освіти, інших суб'єктів освітньої діяльності у сфері дошкільної та загальної середньої освіти, інших суб'єктів освітньої діяльності у сферах дошкільної та загальної середньої освіти» направлено до Міністерства юстиції України для проведення правової експертизи та надання висновку.

Отже, станом на 21 січня 2026 року завдання, визначене пунктом 1.28 Плану, перебуває в стані **виконання**.

6. На виконання підпункту 2 пункту 5 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону Кабінет Міністрів України мав через один рік з дня набрання чинності цим Законом поінформувати Верховну Раду України про стан його виконання.

Водночас Комітет не володіє інформацією про виконання Кабінетом Міністрів України зазначеного доручення.

Отже, станом на 21 січня 2026 року завдання, визначене пунктом 1.30 Плану, **не може вважатися виконаним**.

7. Відповідно до абзацу другого частини другої статті 25 Закону на посаду педагогічного працівника закладу дошкільної освіти може бути призначена строком до двох років особа з вищою освітою, яка до призначення на таку посаду успішно пройшла підготовку за програмою, затвердженою центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки. Така особа може продовжувати

працювати на відповідній посаді педагогічного працівника після її успішної атестації відповідно до положення, затвердженого центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

МОН України поінформувало (лист від 04 вересня 2025 року № 1/18382-25), що проект відповідного нормативно-правового акта розроблено та перебуває на етапі погодження з фокус-групами. Додаткової інформації від МОН України не надходило.

Отже, станом на 21 січня 2026 року завдання, визначене пунктом 2.6 Плану, перебуває в стані **виконання**.

8. Відповідно до частини третьої статті 28 Закону порядок обчислення заробітної плати педагогічних працівників державних і комунальних закладів дошкільної освіти визначається центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

МОН України, прийнявши наказ від 27 січня 2025 року № 100 «Про внесення змін у додаток 9 до наказу Міністерства освіти і науки України від 26 вересня 2005 року № 557», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 31 січня 2025 року за № 168/43574, інформує про виконання пункту 2.7 Плану.

Водночас Комітет звертає увагу, що частиною третьою статті 28 Закону передбачено необхідність розроблення та затвердження окремого підзаконного нормативно-правового акта, що може передбачати повну або часткову заміну Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти України від 15 квітня 1993 року № 102.

Отже, станом на 21 січня 2026 року пункт 2.7 Плану може вважатися **умовно виконаним**.

9. На виконання абзацу першого частини першої статті 44 Закону наказом МОН України від 27 червня 2025 року № 939, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 01 жовтня 2025 року за № 1426/44832, затверджено Порядок проведення інституційного аудиту закладів дошкільної освіти.

Отже завдання, визначене пунктом 2.9 Плану, є **виконаним**.

10. Відповідно до частини першої статті 45 Закону атестація педагогічних працівників закладів дошкільної освіти здійснюється відповідно до Закону України «Про освіту» з урахуванням вимог цього Закону та відповідно до положення, затвердженого центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

Наказом МОН України від 10 вересня 2024 року № 1277, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 30 жовтня 2024 року за № 1634/42979, внесено зміни до Положення про атестацію педагогічних працівників.

Водночас зазначений наказ містить некоректне посилання на статтю 32 Закону, яка регламентує питання утворення, реорганізації, перепрофілювання, ліквідації закладу дошкільної освіти, замість статті 45 Закону, яка стосується саме атестації педагогічних працівників.

Отже, станом на 21 січня 2026 року пункт 2.10 Плану залишається **умовно виконаним**.

11. На виконання абзацу четвертого пункту 2 частини другої статті 48 Закону наказом МОН України від 27 серпня 2025 року № 1184 було затверджено зміни до Порядку здійснення експертизи, надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам, затвердженого наказом МОН України від 05 червня 2023 року № 675, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 17 липня 2023 року за № 1203/40259.

Зазначений наказ набирає чинності з 01 березня 2026 року.

Отже завдання, визначене пунктом 2.13 Плану, перебуває в стані **виконання**.

II. Міністерство охорони здоров'я України (далі – МОЗ України)

1. На виконання абзацу десятого підпункту 1 пункту 5 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону щодо приведення нормативно-правових актів міністерств та інших центральних органів виконавчої влади у відповідність із цим Законом, а також відповідно до рекомендації, зазначеної у рішенні Комітету від 02 квітня 2025 року (протокол № 171), МОЗ України спільно з МОН України мали переглянути на предмет відповідності Закону спільний наказ від 30 серпня 2005 року № 432/496, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 22 вересня 2005 року за № 1090/11370, яким затверджено:

- Положення про медичний кабінет дошкільного навчального закладу;
- Перелік оснащення медичного кабінету дошкільного навчального закладу,
- Перелік лікарських засобів та виробів медичного призначення у медичному кабінеті дошкільного навчального закладу для надання невідкладної медичної допомоги;
- Положення про ізолятор дошкільного навчального закладу.

Зазначений спільний наказ МОЗ України і МОН України мав бути визнаний таким, що втратив чинність.

Водночас, за інформацією з офіційного вебсайту Верховної Ради України, спільний наказ МОЗ і МОН України від 30 серпня 2005 року № 432/496 станом на 21 січня 2026 року має статус «чинний».

Отже, завдання, визначене пунктом 1.27 Плану, в частині приведення спільного наказу МОЗ України та МОН України від 30 серпня 2005 року № 432/496 у відповідність до Закону, станом на 21 січня 2026 року є невиконаним.

2. На виконання абзацу п'ятого підпункту 1 пункту 5 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону наказом МОЗ України від 21 жовтня 2025 року № 1604, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06 листопада 2025 року за № 1622/45028, затверджено зміни до санітарного регламенту з урахуванням різних типів організації освітньої діяльності, визначених Законом.

Таким чином, завдання, визначене пунктом 1.22 Плану, у частині затвердження змін до санітарного регламенту, з урахуванням різних типів організації освітньої діяльності, визначених Законом, є **виконаним**.

3. Відповідно до абзацу 2 частини шостої статті 19 Закону норми та порядок організації харчування у закладах дошкільної освіти встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Постановою Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 року № 305 затверджено норми харчування у закладах освіти та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку, а також Порядок організації харчування у закладах освіти та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку.

Зазначені підзаконні нормативно-правові акти поширюються на заклади дошкільної освіти. Рішенням Комітету від 19 лютого 2025 року (протокол № 167) завдання, визначене пунктом 1.8 Плану, було визнано **умовно виконаним**, у зв'язку з відсутністю інформації про обов'язковість виконання цих актів структурними підрозділами інших юридичних осіб публічного та приватного права і фізичними особами – підприємцями, які відповідно до ліцензії здійснюють освітню діяльність у сфері дошкільної освіти, а також у зв'язку з необхідністю узгодження зазначених актів з положеннями Закону щодо різних типів організації освітньої діяльності.

Водночас станом на 21 січня 2026 року Комітет констатує прийняття змін до постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 305, затверджених постановами Кабінету Міністрів України від 8 жовтня 2025 р. № 1280 та від 17 грудня 2025 року № 1677, з метою приведення норм харчування та Порядок організації харчування у відповідність до Закону.

Разом з тим Комітет звертає увагу на те, що Порядок організації харчування у закладах освіти та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку містить посилання на Закон України «Про дошкільну освіту», який втратив чинність з 01 січня 2025 року. Доцільно переглянути зазначений Порядок стосовно конкретизації розподілу повноважень органів управління закладу освіти та інших суб'єктів освітньої діяльності (засновника (засновників), уповноваженого ним (ними) органу, керівника закладу освіти, керівника дошкільного підрозділу тощо) щодо можливостей організації харчування вихованців.

Отже завдання, визначене пунктом 1.8 Плану, станом на 21 січня 2026 року є **умовно виконаним**.

III. Міністерство розвитку громад та територій України (далі – Мінрозвитку України)

1. Відповідно до абзацу п'ятого підпункту 1 пункту 5 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону Кабінет Міністрів України мав забезпечити затвердження змін до державних будівельних норм з урахуванням різних типів організації освітньої діяльності, визначених Законом, та нових потреб щодо забезпечення безпечного освітнього середовища, зокрема у сфері цивільного захисту.

На виконання зазначеного завдання наказом Мінрозвитку України від 30 грудня 2024 року № 1494 затверджено Зміну № 2 ДБН В.2.2-4:2018 «Будинки і споруди. Заклади дошкільної освіти» (далі – Зміна № 2), яка набула чинності з 01 травня 2025 року.

Зміна № 2 розроблена відповідно до пункту 26 Порядку розроблення, погодження, затвердження, реєстрації, внесення змін до будівельних норм та визнання їх такими, що втратили чинність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 червня 2010 року № 543 (зі змінами), постійно діючою робочою групою з підготовки змін до державних будівельних норм з проектування та будівництва об'єктів житлового та громадського призначення Науково-технічної ради Мінрозвитку України (далі – робоча група), у тому числі з урахуванням пропозицій МОН України в частині приведення положень державних будівельних норм у відповідність до Закону.

Зміна №2 передбачає, зокрема, оновлення вимог до проектування, облаштування приміщень харчоблоків закладів дошкільної освіти, комплексний підхід до організації таких приміщень з урахуванням вимог чинних нормативних документів, а також уточнення вимог щодо температурного режиму та кратності повітрообміну відповідно до Закону.

Разом з тим Мінрозвитку України, з метою створення якісного, доступного та безпечного освітнього середовища для дітей дошкільного віку з урахуванням нових типів організації освітньої діяльності, ініціювало розроблення окремих державних будівельних норм – ДБН В.2.2-4:202Х «Заклади дошкільної освіти».

Проект зазначених державних будівельних норм погоджено без зауважень Міністерством соціальної політики, сім'ї та єдності України (лист від 22 грудня 2025 року № 7020-8090/03-25). Водночас проект отримав зауваження Державної служби України з надзвичайних ситуацій (лист від 10 грудня 2025 року № 01-31429/16), а також пропозиції і зауваження Міністерства цифрової трансформації України (лист від 18 грудня 2025 року № 1/04-4-20092).

Наразі проект ДБН В.2.2-4:202Х «Заклади дошкільної освіти» потребує доопрацювання з урахування отриманих зауважень і пропозицій, а також з метою належного врахування викликів для системи дошкільної освіти в умовах воєнного стану.

Отже, завдання, визначене пунктом 1.22 Плану, у частині затвердження змін до державних будівельних норм, з урахуванням різних типів організації освітньої діяльності, визначених Законом та нових потреб щодо забезпечення безпечного освітнього середовища, зокрема цивільного захисту, станом на 21 січня 2026 року перебуває в стані **виконання**.

2. Відповідно до абзацу дванадцятого підпункту 1 пункту 5 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону Кабінету Міністрів України було доручено протягом одного року з дня набрання чинності цим Законом внести на розгляд Верховної Ради України проект закону щодо запровадження ефективних механізмів забезпечення пішої доступності закладів дошкільної освіти під час забудови територій, зокрема щодо заборони введення в експлуатацію багатоквартирних житлових будинків без попереднього або одночасного введення в експлуатацію закладів дошкільної освіти в межах пішої доступності, невідворотності відповідальності посадових осіб за введення в експлуатацію таких будинків без дотримання визначених законодавством норм пішої доступності закладів дошкільної освіти.

Кабінетом Міністрів України подано та у Верховній Раді України зареєстровано проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо запровадження механізмів забезпечення пішохідної доступності закладів дошкільної освіти під час забудови територій» (реєстр. № 13609 від 07.08.2025).

Комітет на своєму засіданні розглянув зазначений законопроект 05 листопада 2025 року (протокол № 190) та рекомендував Верховній Раді України за результатами його розгляду в першому читанні прийняти за основу, а також зазначив на необхідності доопрацювання законопроекту до другого читання, зокрема, приведення термінології законопроекту у відповідність до Закону України «Про дошкільну освіту», зокрема замінити термін «пішохідна доступність» по тексту на термін «піша доступність».

Водночас головний комітет – Комітет Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування – у своєму висновку від 14 листопада 2025 року (протокол № 172) рекомендував Верховній Раді України за наслідками розгляду в першому читанні повернути даний законопроект суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Отже, станом на 21 січня 2026 року завдання, визначене пунктом 1.29 Плану, є **невиконаним**.

Враховуючи зазначене вище, станом на 21 січня 2026 року стан підготовки підзаконних нормативно-правових актів на виконання Закону України «Про дошкільну освіту» виглядає таким чином:

виконаними є 34 завдання Плану (пункти 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.7, 1.9, 1.10, 1.11, 1.12, 1.13, 1.14, 1.15, 1.16, 1.17, 1.18, 1.19, 1.20, 1.21, 1.24, 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.8, 2.9, 2.11, 2.12, 2.14, 2.15, 2.16, 2.17, 2.18);

умовно виконаними, тобто такими, що потребують приведення у відповідність із Законом, є **5** завдань Плану (пункти 1.6, 1.8, 1.23, 2.7, 2.10);

виконується – **7** завдань Плану (пункти 1.22, 1.25, 1.26, 1.27, 1.28, 2.6, 2.13);

не виконані – **2** завдання Плану (пункти 1.29, 1.30).

Заслухавши та обговоривши інформацію заступника Міністра освіти і науки України Коновалої А.А., голови підкомітету з питань раннього розвитку та дошкільної освіти Комітету Воронова В.А., Голови Комітету Бабака С.В., освітнього омбудсмена Лещик Н.В., народних депутатів України – членів Комітету, **Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій вирішив:**

1. Інформацію Міністерства освіти і науки України та Міністерства розвитку громад та територій України щодо стану підготовки підзаконних нормативно-правових актів на виконання Закону України «Про дошкільну освіту» взяти до відома.

2. У липні 2026 року заслухати на своєму засіданні комплексний звіт Міністерства освіти і науки України про виконання Закону України «Про дошкільну освіту» (пункт 1.30 Плану) з урахуванням пунктів 3.1, 3.2 та 4 цього Рішення.

3. Рекомендувати Міністерству освіти і науки України:

3.1. Провести аудит чинної нормативно-правової бази на відповідність Закону України «Про дошкільну освіту» з метою визначення переліку підзаконних нормативно-правових актів, які на виконання положень Закону та пунктів 1.26 і 1.27 Плану підлягають перегляду на предмет їх відповідності Закону та, у разі необхідності, внесенню змін (приведенню у відповідність до Закону) або визнанню такими, що втратили чинність (у разі відсутності передбачених Законом правових підстав для подальшої дії відповідного нормативно-правового акта). Про результати такого аудиту поінформувати Комітет до 16 лютого 2026 року.

3.2. Провести моніторинг практики застосування нормативно-правових актів, прийнятих на виконання Закону України «Про дошкільну освіту», та про результати поінформувати Комітет до 1 червня 2026 року.

4. Звернутися до всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування – Всеукраїнської асоціації органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України» та Всеукраїнської асоціації органів місцевого самоврядування «Українська асоціація районних та обласних рад», Всеукраїнської асоціації органів місцевого самоврядування «Асоціація об'єднаних територіальних громад» – з проханням провести моніторинг практики застосування Закону України «Про дошкільну освіту» та нормативно-правових актів, прийнятих на виконання Закону України «Про дошкільну освіту», та про результати поінформувати Комітет до 1 червня 2026 року.

5. Контроль за виконанням Рішення покласти на голову підкомітету з питань раннього розвитку та дошкільної освіти Воронова В.А

Голова Комітету

Сергій БАБАК